

pro uznání. P r v ý s o u d návrhu tomu nevyhověl a vzav zpětvzetí námitek na vědomí, zrušil dosavadní řízení pro zmatečnost podle § 477 čís. 6 c. ř. s. R e k u r s n í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

### D ů v o d y:

Sporné řízení ve věcech nájemních (pachtovních) se podle § 571 c. ř. s. zahajuje námitkami proti výpovědi včasně podanými (srovnej důvody plen. rozhodnutí čís. 10807 Sb. n. s.), ale předpokladem toho je, že je tu výpověď z nájmu nebo pachtu, proti které námitky čelí. Jen v tom případě pokládá se podle § 571 odst. 2 c. ř. s. výpověď za žalobu a strana, od níž výpověď pochází, za žalobce a jen v tom případě se pokládá druhá strana za žalovanou. Není-li tu vůbec výpověď ze smlouvy nájemní nebo pachtovní podle §§ 560 a další c. ř. s., není tu místa pro sporné řízení podle §§ 571 a dalších c. ř. s. a sporné řízení vůbec nemá býti zahájeno. Bylo-li přes to zahájeno, jest zmatečné podle § 477 čís. 6 c. ř. s. (srov. rozh. č. 7645 Sb. n. s.). Jde to najevo také z předpisu § 572 c. ř. s., neboť rozsudkem, jímž se vyřizuje řízení o námitkách, může býti rozhodnuto jen, zda výpověď se uznává za účinnou nebo za zrušenou, ale v případech, kde tu vůbec výpovědi není, nelze učiniti ani ten ani onen rozsudkový výrok. V souzeném případě prohlásila žalující strana, že dopis ze dne 7. října 1935, proti němuž byly podány námitky, není výpovědí, nýbrž prohlášením zrušení nájemního poměru podle § 1118 obč. zák., což také s obsahem dopisu, zvláště s posledním odstavcem o žalobě na vyklizení souhlasilo; nemůže tedy sama dopis pokládati za způsob zrušení nájemní smlouvy výpovědí (§ 1116 obč. zák.) a to proto, že její projev vůči druhé straně neobsahoval podle jejího vlastního vyjádření vůbec projev vůle dáti výpověď (§ 869, ve spojení s § 876 obč. zák.). Toto prohlášení žalující strany ve spojení s obsahem dopisu by bylo mělo za následek, že by byl soud musil námitky odmítnouti. Toho však již třeba není, protože žalovaná strana, zařídívši svůj postup podle prohlášení žalující strany, vzala své námitky zpět a jest zcela lhostejné, že pak žalující strana se písemně vyslovila proti zpětvzetí námitek. Předpis § 237 c. ř. s. se sem nehodí, protože námitky nejsou žalobou a kromě toho byly nepřípustné. Právní stav, jaký nastal prohlášeními obou stran, byl tedy ten, že sporné řízení, zahájené podle § 571 c. ř. s., nemělo již od původu zákonného podkladu, protože tu nebyla výpověď (§ 561 c. ř. s.), takže právem první soud odepřel další jednání a z důvodu zmatečnosti podle § 477 čís. 6 c. ř. s. zrušil celé řízení.

### Čís. 15075.

**Zákon čís. 154/34 Sb. z. a n. o soukromých zaměstnancích.**

K opodstatnění propouštěcího důvodu ztráty důvěry nestačí pouhá psychologická nedůvěra zaměstnavatelova k zaměstnanci, nýbrž jest po-

třebí takového jednání zaměstnancova, které jest o b j e k t i v n ě způsobilé zbaviti jej důvěry zaměstnavatelovy.

Domněnka § 35 (1) o prominutí důvodů, opravňujících ke zrušení pracovního poměru bez výpovědi, jest nevývratná; zrušení pracovního poměru z těchto důvodů po uplynutí lhůty § 35 (1) jest předčasným zrušením pracovního poměru bez důležitého důvodu podle § 37 cit. zák.

Předpis § 35 (1) jest právem donucovacím ve prospěch zaměstnanců.

Zaměstnavatel nemusí oznámiti zaměstnanci již při propuštění určité propouštěcí důvody; to může učiniti až ve sporu.\*)

(Rozh. ze dne 26. března 1936, Rv I 2417/35.)

Žalobce byl služební smlouvou ze dne 1. října 1933 ustanoven soukromým tajemníkem žalovaného na dobu šesti roků, t. j. do 1. října 1939. Za této doby služební poměr mohl býti vypovězen jen z důležitých důvodů, uvedených v § 29 zák. ze dne 13. ledna 1914 ř. z. č. 9. Dopisem právního zástupce žalovaného ze dne 3. září 1934 byl žalobce uvědoměn, že dnem 28. srpna 1934 byl propuštěn ze služeb žalovaného a to z důvodů § 29 odst. 1 a 7 zákona čis. 9/14 ř. z. Žalobce tvrdě, že byl propuštěn bezdůvodně, domáhá se na žalovaném náhrady služného za dobu, která by uplynula do skončení jeho služebního poměru podle smlouvy, náhrady za naturální byt, pensijní příspěvky, remunerace, diety, výlohy přesídlení a důchodovou daň v celkové výši 247.720 Kč. N i ž š í s o u d y neuznaly žalobní nárok důvodem po právu.

N e j v y š š í s o u d uložil dovolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

### D ů v o d y:

Podle § 56 zákona ze dne 11. července 1934 č. 154 Sb. z. a n. platí ustanovení tohoto zákona, pokud jsou pro zaměstnance příznivější a pokud práva jimi zaměstnancům přiznaná nemohou býti smlouvou zkrácena ani zrušena, s výjimkou §§ 45 a 46 (které se na souzenou věc ani nehodí) i pro pracovní poměry, které trvají v den účinnosti tohoto zákona (t. j. dnem 19. srpna 1934). Pracovní smlouva, o kterouž jde, byla sjednána před účinností zákona č. 154/34 Sb. z. a n. a platí tedy pro ni zásadně ustanovení dřívějšího práva; ježto však pracovní poměr trval v den účinnosti zákona č. 154/34 Sb. z. a n. a jeho ustanovení by se vztahovala na žalobce, kdyby byl zjednán po účinnosti dotčeného zákona (§ 1 e) dotč. zák.), platí pro žalobcův pracovní poměr předpisy nového zákona, které jsou pro něho příznivější i povahy donucující. Jest jen ještě podotknouti, že žalobce nebyl zaměstnancem podle zákona ze dne 13. ledna 1914 č. 9 ř. z., kterýžto zákon nebyl zrušen § 55 zák. č. 154/34 Sb. z. a n., ježto nebyl zjednán k vyšším pracím v hospodářském nebo lesním podniku žalovaného (§ 1 zák. č. 9/14 ř. z.), nýbrž

\*) Srov. rozh. čis. 14932 Sb. n. s.

byl ustanoven soukromým sekretářem žalovaného a bylo jen ujednáno obdobné použití § 29 dotčeného zákona pro zrušení pracovního poměru výpovědí. Ustanovení zákona č. 9/14 ř. z. nepřicházejí však jinak v úvahu pro pracovní poměr žalobcův. Žalobce zaujímá stanovisko, že byl ze služby propuštěn bez důležitých důvodů, a domáhá se náhrady pro předčasné zrušení pracovního poměru. Nižší soudy žalobě nevyhověly, majíce za to, že se žalobce dopustil jednání, pro které se stal nehodným důvěry zaměstnavatelovy. Jde tedy o propouštěcí důvod § 34 č. 1 zák. č. 154/34 Sb. z. a n., který v podstatě odpovídá ustanovení § 29 č. 1 zák. č. 9/14 ř. z. Podle § 35 (1) prvního zákona nestačí však k propuštění zaměstnance skutková povaha, opodstatňující důležitý důvod podle č. 1 § 34 tohoto zákona, nýbrž lze zrušiti pracovní poměr z tohoto důvodu jen do osmi dnů po té, kdy se zaměstnavatel dověděl o tomto důvodu, jinak je po zákonu prominut. Zrušení pracovního poměru po uplynutí této lhůty jest tudíž pokládati za předčasné zrušení bez důležitých důvodů (§ 37 dotč. zák.), ježto uplynutím určené osmidenní lhůty »je důvod po zákoně prominut«, což znamená praesumptionem juris et de jure, a tento důvod nemůže býti už zpravidla využit pro zrušení pracovního poměru. Ustanovení § 35 (1) zák. č. 154/34 Sb. z. a n. jest jednak pro zaměstnance příznivější, ježto v dosavadním zákoně (§ 1162 obč. zák., případně § 28 zák. č. 9/14 ř. z.) nemá toto ustanovení obdoby, jednak je tento předpis v prospěch zaměstnanců právem donucujícím (§ 53 zák. č. 154/34 Sb. z. a n.). Platí proto pro sporný pracovní poměr (§ 56 zák. č. 154/34 Sb. z. a n.). Odvolací soud má za to, že žalobce se stal nehodným důvěry žalovaného, ježto, a) když byl obviňován z tajných schůzek s vedoucím úředníkem Dr. Maxe L., s nímž žil žalovaný v nepřátelství, se vyhnul konfrontaci s úřednicí E. a tím bránil nutnému objasnění této věci, a b) prozradil v hostinském hovoru podřízeným úředníkům i třetím osobám, že prý žalovaný nemohl dostati 20.000 Kč pro svou vlastní domácnost potřebných. Příklad ad a) uvedený se sběhl v březnu 1934 a o něm se hned dověděl aspoň E. S.-T., jemuž byl žalobce podřízen. Kdy se o tom dověděl žalovaný sám, nebylo přesně zjištěno, neboť první soud se jen o tom zmiňuje, že »to bylo asi v polovici srpna 1934« a druhý soud vycházejí z mylného nazírání na věc, se neobíral touto okolností a neučinil v tomto směru skutkového zjištění. Výrok ad b) uvedený pronesl žalobce, podle zjištění prvního soudu, začátkem srpna 1934; z dalších vývodů rozsudku první stolice lze aspoň vyčísti, že se E. S.-T. o tomto výroku i bližších okolností, za kterých byl pronesen, dověděl kolem 15. srpna 1934. Odvolací soud neučinil v tomto směru skutkových zjištění a to ani o tom, kdy se o výroku dověděl jmenovaný S.-T., ani kdy o něm nabyt vědomosti žalovaný. Pokud se týče E. S.-T., jest tento v rozsudku prvního soudu na různých místech označen jako »zástupce« nebo »plnomocník« nebo dokonce jako »generální plnomocník« žalovaného. Obsah a rozsah plné moci jmenovaného nebyl však prvním soudem zjištěn a odvolací soud se touto okolností vůbec neobíral. Bylo však nezbytně třeba zjistiti, zda se plná moc E. S.-T. vztahovala i na služební poměr žalobcův, případně jaký byl rozsah této plné moci, zvláště zda plná moc ho opravňovala,

by služební poměr žalobcův zrušil výpovědí nebo i propuštěním, neboť, bylo-li tomu tak, představoval S.-T. žalovaného a jeho zvědění rovnalo se zvědění žalovaného samého. V takovém případě bylo by osmidenní lhůtu § 35 zák. č. 154/34 Sb. z. a n. počítati ode dne, kdy se dověděl E. S.-T. o zrušovacím důvodu. Kdyby pak E. S.-T., pokud jde o žalobcův služební poměr, nebyl zplnomocněncem anebo měl jen obmezenou plnou moc, neopravňující ho ke zrušení pracovního poměru, záleželo by na vědomosti žalovaného a muselo by býti přesně zjištěno, kdy žalovaný sám se dozvěděl o zrušovacím důvodu, a to o každém případě zvlášť, neboť nový poklesek neopravňuje tu zaměstnavatele opřít se i o jednání dřívější; to je podle druhého odstavce § 35 cit. zák. možno jen při propouštěcích důvodech podle § 35 č. 4 a 6 cit. zák. a tedy ne v případě, že se stal zaměstnanec nehodným zaměstnavatelovy důvěry. To znamená, že, byl-li důvod svrchu ad a) naznačený podle zákona prominent, musí býti uvažováno, zda důvod ad b) sám o sobě vystačil, by se mohlo za to míti, že žalobce pro toto jednání jevil se býti nehodným důvěry zaměstnavatelovy. Zaměstnavatel nemusí oznámiti zaměstnanci při propuštění určité propouštěcí důvody a může důvody, zaměstnanci nesdělené nebo skutkově nedoložené uplatňovati teprve ve sporu. Opak nelze vyvozovati ani z nového ustanovení prvního odstavce § 35 zák. č. 154/34 Sb. z. a n., předpisujícího toliko, že propouštěcí důvody § 34 č. 1, 3, 4 a 6 zák. platí za prominuté, nebyl-li pracovní poměr zrušen do osmi dnů po té, kdy se druhá strana dověděla o některém z těchto důvodů. Pokud dovolatel vytýká, že žalovaný odmítnutí konfrontace žalobcem neuplatňoval jako důvod předčasného propuštění, je v rozporu se spisy, ježto tento příběh byl žalovaným výslovně označen jako důvod pro ztrátu důvěry. Dosavadní řízení není tudíž již pro nedostatky svrchu dotčené zralé k rozhodnutí (§ 510 c. ř. s.), pročez bylo se usnésti, jak ve výroku uvedeno. Dojde-li odvolací soud po doplnění řízení k přesvědčení, že propouštěcí důvod, o kterýž jde, byl prominent ve smyslu prvního odstavce § 35 zák. č. 154/34 Sb. z. a n., nebude třeba se obíratí skutkovou podstatou tento důvod opodstatňující. Jinak tomu bude, kdyby nebylo lze tento propouštěcí důvod pokládati za prominutý; v tomto případě nebude možno se obejít bez dalšího doplnění řízení. Neboť opodstatněna jest výtku dovolatelova, že, pokud jde o tvrzené zmaření konfrontace, odvolací soud nepřihlížel k přednesu žalobcovu, že totiž E. S.-T., jeho představený v úřadě, prý netrval na provedení této konfrontace, nenařídil vyšetřování o předmětu, pro kterýž tato konfrontace měla býti provedena, nedával žalobci v tomto směru již žádné příkazy a nezměnil nic na jeho služebních úkonech, z čehož, kdyby se prokázala správnost tohoto přednesu, bylo by lze souditi, že S.-T. sám věci nepřikládal váhy a příslušný poklesek, kdyby takový byl prokázán, žalobci prominul. To ovšem předpokládá, že S.-T. k tomu byl zplnomocněn, což dosud nebylo zjištěno. Ani pokud jde o druhý případ (svrchu ad b) dotčený) nebyla věc dosti vyjasněna, neboť k opodstatnění propouštěcího důvodu vzbuzení nedůvěry nestačí pouhá psychologická nedůvěra zaměstnavatelova, nýbrž je třeba jednání, které objektivně jest způsobilé, zbaviti zaměstnance důvěry zaměstnavatelovy. Ne-

sejde tu na názorech a zvyklostech toho kterého zaměstnavatele, nýbrž jde o jednání proti cti a důvěře, které všeobecně jako takové musí být uznáno a hodnoceno. Jest ovšem připustiti, že čím vyšší jest zaměstnavatelské postavení, čím jest odpovědnější, čím větší a rozsáhlejší samostatností jest vybaveno, tím důtklivější jest jeho povinnost, zachovati si zaměstnavatelovu důvěru, a že ani není třeba, aby zaměstnanci bylo zvláště zakazováno jednání, činící ho nehodným této důvěry (Sb. n. s. č. 11092). V souzené věci šlo o mimoslužební chování žalobcovo a bylo třeba, aby toto jednání, nesouvisející přímo se službou, bylo s to ohroziti zájmy žalovaného, ve finančním nebo mravním ohledu ho poškoditi nebo snižovati, a toho si musel býti zaměstnanec subjektivně vědom při jednání samém, pouhý omyl na jeho straně nestačil, leda že by byl důsledkem jeho nedbalosti. Žalobce v tomto ohledu tvrdil, že se při příslušném rozhovoru dověděl o skutečnosti, jež mu měla býti služebně známa, avšak jeho představeným úmyslně mu byla zatajena, že byl jí překvapen a že mu v nerozvážnosti vyklouzla jen příslušná poznámka, jež neměla význam, ana byla pronesena v kroužku vyšších úředníků a důvěrníka žalovaného. Odvolací soud tomuto přednesu nevěnoval dosti pozornosti a neučinil zjištění, zejména o tom, co bylo důvodem této poznámky a jaké nepříznivé důsledky mohla míti pro žalovaného, hledí-li se k osobnosti posluchačů, k napjatému poměru žalovaného k jeho synu a hospodářským a společenským poměrům žalovaného.

### Čís. 15076.

Na vkladní knížku, zabavenou podle § 296 ex. ř., vydanou výkoněmu orgánu a složenou tímto pro vymáhajícího věřitele k soudu, lze vésti exekuci pro další pohledávky jen jejím zabavením podle § 296 odst. 2 ex. ř., t. j. poznámkou na sepsaném již zájemném protokole podle § 257 ex. ř.

(Rozh. ze dne 26. března 1936, R II 55/36.)

Vymáhající věřitelé Josef Ch. a firma Jiří L. vedli exekuci na vkladní knížku povinného podle § 296 ex. ř. Výkon byl proveden dne 4. dubna 1933 a knížka byla uložena u soudu. Firma Emil B. pak vedla exekuci zabavením a přikázáním nároku povinného na vydání této knížky proti okresnímu soudu v M. K. dle § 325 ex. ř. Tato exekuce byla povolena dne 11. srpna 1933. Další vymáhající věřitel firma Oskar W. a Pavel W. vedla exekuci zabavením důchodu a čsl. stát vedl exekuci na pohledávku. Firma Oskar W. a Pavel W. vedla na to ještě exekuci přímo na vkladní knížku dle § 296 ex. ř., která byla vykonána teprve dne 19. prosince 1934. P r v ý s o u d rozvrhuje obnos, uložený na vkladní knížku, přikázal jej podle pořadí Josefu Ch-ovi, firmě Jiří L. a zbytek Emilu B-ovi; ostatní věřitelé vyšli na prázdno. R e k u r s n í s o u d k rekursu firmy Oskar W. a Pavel W. přikázal zbytek rozvrhované podstaty této firmě. D ů v o d y: Neprávem přikázal první soud zbytek rozvrhové pod-